

رویکردی تحلیل بر پوشش زنان در ایلات و عشایر (نمونه ی مورد مطالعه: عشایر استان همدان)

دکتر علی محمودی عالمی^{۱*}، مریم عنابی^۲

۱- استادیار گروه هنر دانشگاه مارلیک نوشهر، Alimahmodialami@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی لباس دانشگاه مارلیک نوشهر، maryamannabi1361@gmail.com

چکیده

پوشاک عشایری به عنوان نمونه ای از هنر قومی، دارای نظام ساختاری و نقوش منحصر به فردی است که پایداری خود را بعد از گذر سالیان متمادی حفظ نموده است و امکان مطالعه در لایه های پنهان آن را میسر می سازد، زیرا دریافت معانی و مفاهیم پوشاک در هر گروه اجتماعی مستلزم درک رفتارهای اجتماعی و فرهنگی مردم آن گروه و شناخت نظام های دینی- اعتقادی و اعمال جادویی-تابویی و باور هایی است که پوشاک ارزش های نمادین خود را از آنها گرفته اند. در این میان زنان عشایر به عنوان بن مایه و ستون فقرات ایل و محور هرگونه تلاش و کوشش که نقش شاخص و مهمی در پایداری و استحکام نظام خانوادگی و ایلی را دارا می باشند از پوشاک و زیورآلات منحصر به فردی برخوردارند که نگارندگان در این پژوهش سعی دارند تا به بررسی شاخصه های اقلیمی، فرهنگی، مردم شناختی، زیبایی شناختی و... موجود در این پوشاک بپردازند تا بدین وسیله بتوانند به شاخصه هایی طراحانه جهت طراحی های نوین لباس بانوان ایران زمین دست یابند. بدین منظور در این پژوهش از روش تحقیق کیفی با ماهیتی توصیفی- تحلیلی استفاده شده است. جامعه ی مورد تحقیق، پوشاک عشایری ایلات استان همدان است که نمونه مورد توجه در این تحقیق پوشاک زنان آنان است که در آن پوشاک به عنوان پدیده ای فرهنگی در بستر اجتماعی اش مطرح است و برای آن، از نظریه ی قومی بهره گرفته شده است زیرا طبق این نظریه، انواع خاص لباس به عنوان شناسه گروه های قومی، محلی و زبانی خاص منظور می گردد. در پایان نتایج حاصله نشان داد که با توجه به تحلیل های مردم شناختی و زیبایی شناختی صورت گرفته در این پژوهش بر روی پوشاک و زیورآلات بانوان عشایر استان همدان شرایط اقلیمی، شرایط فرهنگی و اقتصادی بر جنس، نوع پارچه، ضخامت، تعداد اجزاء، بلندی و کوتاهی، رنگ و زیورآلات به کار رفته در لباس بانوان و نحوه پوشش آنان؛ تأثیر گذارده و جنبه های کاربردی خاصی را برای اجزای پوشاک این بانوان پدید آورده است.

کلمات کلیدی: پوشاک عشایر، زنان، زیورآلات، ایلات و عشایر، استان همدان.